

Στο πρόσωπο της Παναγίας βλέπουμε τον προορισμό προς τον οποίο καλείται η ανθρωπότητα

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Φλωρίνης, Πρεσπών και Εορδαίας

Το γραπτό της μήνυμα προς τον πιστό λαό για την Απόδοση της εορτής της Κοιμήσεως της Θεοτόκου εξέδωσε η Ιερά Μητρόπολη Φλωρίνης, Πρεσπών και Εορδαίας, τονίζοντας μεταξύ άλλων ότι “Στο πρόσωπο της Παναγίας βλέπουμε ήδη τον προορισμό προς τον οποίο καλείται ολόκληρη η ανθρωπότητα”.

Αναλυτικά το κήρυγμα:

Η Αγία μας Εκκλησία, μέσα στη χαρά και στη λαμπρότητα του

Δεκαπενταυγούστου, δεν αποχωρίζεται εύκολα τη μεγάλη εορτή της Κοιμήσεως της Υπεραγίας Θεοτόκου. Για οκτώ ημέρες παραμένει πνευματικά ενώπιον του ιερού γεγονότος και σήμερα, κατά την απόδοση της εορτής, επαναλαμβάνει τους ύμνους, τα τροπάρια και το χαρμόσυνο μήνυμά της. Είναι σαν να μας καλεί για ακόμη μία φορά να σταθούμε νοερά στη Γεθσημανή, γύρω από το πανάχραντο σκήνωμα της Μητέρας του Κυρίου, και να κατανοήσουμε βαθύτερα το μυστήριο της. Διότι η Κοίμηση της Θεοτόκου δεν είναι μία ημέρα πένθους. Είναι ένα Πάσχα μέσα στο καλοκαίρι, μία εορτή νίκης της ζωής απέναντι στον θάνατο. Η Παναγία πεθαίνει κατά τον κοινό ανθρώπινο νόμο, όμως ο θάνατός της γίνεται κοίμηση, γίνεται μετάβαση, γίνεται είσοδος στην αιώνια ζωή. Εκείνη που κράτησε μέσα στην άχραντη μήτρα της τον Αρχηγό της ζωής, δεν ήταν δυνατόν να παραμείνει αιχμάλωτη του θανάτου.

Ο ιερός υμνωδός διακηρύσσει: «Τάφος καὶ νέκρωσις οὐκ ἔκράτησεν, ὥς γὰρ Μητέρα πρὸς ζωῆς τὴν ζωὴν μετέστησεν». Ο Χριστός, τον οποίο η Θεοτόκος κράτησε ως βρέφος στην αγκαλιά της, τώρα παραλαμβάνει την πανάχραντη ψυχή της και την εισάγει στη Βασιλεία Του. Η εικόνα της Κοιμήσεως αποδίδει θαυμάσια αυτή τη θεολογία: στο κέντρο βρίσκεται το σώμα της Παναγίας και πίσω από αυτό στέκεται ο Χριστός, κρατώντας στην αγκαλιά Του την ψυχή της Μητέρας Του σαν βρέφος. Εκείνη Τον κράτησε κατά τη Γέννησή Του. Εκείνος την κρατά κατά την κοίμησή της. Και εδώ βρίσκεται ένα από τα βαθύτερα μηνύματα της σημερινής εορτής. Η Κοίμηση της Θεοτόκου μας διδάσκει πώς πρέπει να βλέπει ο χριστιανός τον θάνατο. Ο θάνατος παραμένει οδυνηρός. Ο χωρισμός από τους αγαπημένους μας προκαλεί πόνο και δάκρυα. Η Εκκλησία ποτέ δεν αρνήθηκε την ανθρώπινη θλίψη. Όμως μετά την Ανάσταση του Χριστού ο θάνατος δεν έχει πλέον τον τελευταίο λόγο. Δεν είναι το τέλος της υπάρξεως αλλά μία διάβαση. Ο τάφος δεν είναι αιώνια κατοικία, αλλά προσωρινός τόπος αναμονής της κοινής Αναστάσεως.

Στο πρόσωπο της Παναγίας βλέπουμε ήδη τον προορισμό προς τον οποίο καλείται ολόκληρη η ανθρωπότητα. Η Θεοτόκος δεν είναι μία ύπαρξη αποκομμένη από το ανθρώπινο γένος. Είναι άνθρωπος σαν εμάς, αλλά άνθρωπος που παραδόθηκε ολοκληρωτικά στο θέλημα του Θεού. Το «ἰδοὺ ἡ δούλη Κυρίου· γένοιτό μοι κατὰ τὸ ῥῆμά σου» δεν υπήρξε μία μόνο στιγμή της ζωής της. Υπήρξε ολόκληρος ο τρόπος της υπάρξεώς της.

Από τον Ευαγγελισμό μέχρι τον Γολγοθά και από την Ανάσταση μέχρι την Κοίμησή της, η Παναγία παραμένει η γυναίκα της σιωπής, της υπακοής, της ταπεινώσεως και της ολοκληρωτικής εμπιστοσύνης στον Θεό. Δεν ζητά να επιβάλει το δικό της θέλημα. Δεν διεκδικεί τιμές. Δεν τοποθετεί τον εαυτό της στο κέντρο. Γίνεται χώρος μέσα στον οποίο ενεργεί η χάρη του Θεού. Γι' αυτό και η πραγματική τιμή

προς τη Θεοτόκο δεν εξαντλείται στα λόγια, στα εγκώμια και στους ύμνους. Όλα αυτά είναι ιερά και απαραίτητα, αλλά πρέπει να οδηγούν στη μίμηση της ζωής της. Τιμούμε αληθινά την Παναγία όταν μαθαίνουμε από εκείνη να λέμε και εμείς στον Θεό: «γενηθήτω το θέλημά Σου». Όταν αποκτούμε ταπείνωση. Όταν συγχωρούμε. Όταν υπομένουμε χωρίς γογγυσμό. Όταν προσευχόμαστε. Όταν αφήνουμε τον Χριστό να γίνει το κέντρο της ζωής μας.

Υπάρχει όμως και μία ακόμη μεγάλη αλήθεια που εκφράζει η Εκκλησία κατά την Μετάσταση της Θεοτόκου: «ἐν τῇ Κοιμήσει τὸν κόσμον οὐ κατέλιπες, Θεοτόκε». Η Παναγία μεταβαίνει από τη γη στον ουρανό, αλλά δεν εγκαταλείπει τον κόσμο. Η μητρική της παρουσία συνεχίζεται μέσα στη ζωή της Εκκλησίας. Γι' αυτό ο πιστός λαός την επικαλείται ως Παραμυθία, ως Γοργοϋπήκοο, ως Ελεούσα, ως Οδηγήτρια, ως Πάντων Θλιβομένων Χαρά, ως Θεραπεύτρια. Δεν λατρεύουμε την Παναγία. Η λατρεία ανήκει μόνο στον Τριαδικό Θεό. Την υπερευλαβούμαστε και την τιμούμε ως Θεοτόκο και ζητούμε τις πρεσβείες της προς τον Υιό και Θεό της. Η μεσιτεία της έχει μητρικό χαρακτήρα. Όπως στην Κανά της Γαλιλαίας διέκρινε την ανάγκη των ανθρώπων πριν ακόμη εκείνοι ζητήσουν τη βοήθειά της και είπε στον Χριστό «οἶνον οὐκ ἔχουσι», έτσι και μέσα στην Εκκλησία η Θεοτόκος παρουσιάζει στον Υιό της τις ανάγκες, τα δάκρυα και τις δοκιμασίες των ανθρώπων.

Η απόδοση της εορτής, λοιπόν, δεν σημαίνει ότι σήμερα «τελειώνει» η Παναγία από τη λειτουργική μας ζωή. Αντίθετα, παίρνουμε μαζί μας όσα ζήσαμε αυτές τις ημέρες. Η εορτή ολοκληρώνεται λειτουργικά, αλλά το μήνυμά της πρέπει τώρα να συνεχιστεί μέσα στην καθημερινότητά μας. Και ποιο είναι αυτό το μήνυμα; Ότι ο άνθρωπος δημιουργήθηκε για τη ζωή και όχι για τον θάνατο. Ότι το ανθρώπινο σώμα δεν είναι κάτι ευτελές, αλλά ναός του Αγίου Πνεύματος και προορίζεται για την ανάσταση. Ότι η αγιότητα δεν είναι μία αφηρημένη ιδέα, αλλά η πραγματική ένωση του ανθρώπου με τον Θεό. Και ότι όποιος ενώνεται με τον Χριστό ήδη από αυτή τη ζωή μπορεί να αντιμετωπίζει ακόμη και τον θάνατο με την ελπίδα της Αναστάσεως.

Καθώς σήμερα αποδίδουμε την εορτή της Κοιμήσεως, ας μην αποχαιρετήσουμε απλώς μία μεγάλη πανήγυρη. Ας κρατήσουμε την Παναγία μέσα στην καρδιά μας ως πρότυπο ζωής και ως οδηγό προς τον Χριστό. Και όταν οι δυσκολίες μάς λυγίζουν, όταν ο φόβος μάς κυριεύει, όταν η ανθρώπινη δύναμη εξαντλείται και ακόμη όταν η σκέψη του θανάτου μάς τρομάζει, ας θυμόμαστε την εικόνα της Κοιμήσεως: τον Χριστό να κρατά στην αγκαλιά Του την ψυχή της Μητέρας Του. Αυτή η αγκαλιά είναι και η δική μας ελπίδα, διότι ο τελικός προορισμός του ανθρώπου δεν είναι ο τάφος, αλλά η αγκαλιά του Θεού. Δεν είναι η φθορά, αλλά η ανάσταση. Δεν είναι το σκοτάδι, αλλά το ανέσπερο φως της Βασιλείας Του.

Υπεραγία Θεοτόκε, σκέπαζε τον κόσμο, στήριζε τους θλιβομένους, ενίσχυε τους δοκιμαζομένους και οδήγησέ μας πάντοτε προς τον Υιό σου, ώστε μαζί σου να αξιωθούμε και εμείς της αιωνίου ζωής και της χαράς της Βασιλείας Του.

Αμήν.